

۱۶۹۳	شماره ترتیب چاپ	(*)	دوره پنجم - سال چهارم
	شماره چاپ سابقه	جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۸ - ۱۳۷۹
۵۲۱	شماره دفتر ثبت	جمهوری اسلامی ایران	تاریخ چاپ ۱۳۷۸/۷/۶

طرح فوریتی

طرح معافیت قسمتی از خدمت وظیفه اعضاء بسیج نیروی مقاومت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

(یک فوریت این طرح در جلسه روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۸/۶/۳۱ به تصویب رسید)

شوراهما و امور داخلی کشور

کمیسیونهای ارجاعی

امور دفاعی - امور زنان، جوانان و خانوارده

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با توجه به خدمات ارزشمند بسیج نیروی مقاومت و عنایت به اینکه زحمات اعضاء،
بسیج فعال در طول سال حفظ شود و از نظر فرهنگی بهترین جایی که می‌شود نسل جوان را
تربیت کرد بسیج است و اینکه بسیج همیشه حافظ انقلاب بوده و هست، طرح زیر
در صورت تصویب مجلس محترم می‌تواند قسمتی از خدمات این عزیزان را ارج نهاده تا
بار دیگر مجلس شورای اسلامی حمایت و پشتیبانی خود را از این پاسداران اسلام و
ارزشیان انقلاب نشان دهد.

حاجی بابایی - شجاعی فرد - مصطفی زارعی - آستانه - داویدی - امیدوار رضائی - قبادی -
برزگر - زمانی - صالحی خوانساری - زرگر - اخوان بیطراف - محسان رضا باهنر -
یوسف نژاد - کامران - محمدعلی شیخ - عباسی - عزیزی - ترابی زاده - عظیمی -
علی موحدی ساوجی سید عبدالله حسینی و موالی زاده.

طرح معافیت قسمتی از خدمت وظیفه اعضاء بسیج نیروی مقاومت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

ماهه واحده - کلیه بسیجیانی که از طریق نیروی مقاومت سپاه پاسداران انقلاب
اسلامی از سن شانزده سالگی عضو می‌شوند و به صورت عضو فعال در بسیج یا پایگاههای

آن خدمت می نمایند به ازاء هر یک سال خدمت سه ماه از خدمت سربازی آنان کسر می شود.

تبصره ۱ - اعضاء پسیجیان غیرفعال به ازاء هر یک سال خدمت در پسیج، جهل و پنج روز از خدمت سربازی آنها کسر می شود.

تبصره ۲ - اعضاء پسیجیان فعال که خدمت آنها به صورت متواالی باشد می توانند کلیه خدمت سربازی خود را از سن شانزده سالگی براین این قانون انجام دهند و ضمن خدمت، گواهی معافیت موقت داده خواهد شد.

تبصره ۳ - آیین نامه این طرح حداکثر پس از یک ماه از تاریخ تصویب توسط ستاد فرماندهی کل قوا و نیروی مقاومت سپاه پاسداران و ارتش جمهوری اسلامی و نیروی انتظامی تهیه و جهت اجراء ابلاغ می گردد. ع

استانامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی سری ۱۵، ۷، ۱۱ فصل اول - هدف

ساده ۱ - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نهادی است ن تحت فرماندهی عالی نظام رهبری که هدف آن نگهبانی از انقلاب اسلامی ایران و دستاوردهای آن و کوشش مستمر در راه تحقق آریانهای الهی و گسترش حاکمیت قانون خدا طبق توافقنامه جمهوری اسلامی ایران و تقویت کامل بنیه دفاعی جمهوری اسلامی از طریق همکاری با سایر نیروهای مسلح و آموزش نظامی و سازماندهی نیروهای مردمی می باشد.

فصل دوم - ناموریت

ساده ۲ - مبارزه قانونی با عوامل و جریانهایی که در صدد خرابکاری، براندازی نظام جمهوری اسلامی، و یا اقدام علیه انقلاب اسلامی ایران می باشند.

ساده ۳ - مبارزه قانونی با عواملی که با توصل به قوه قدریه در صدد نفع حاکمیت قوانین جمهوری اسلامی باشند.

ساده ۴ - اقدام همانند دیگر نیروهای انتظامی در جهت خلع سلاح کسانی که بدون مجوز قانونی اسلحه و نیمه هات حمل و تگردای می نمایند.

ماده ۵- همکاری با نیروهای انتظامی در سواعق لزوم، در جهت برقراری نظام و امنیت و حاکمیت قانون در کشور.
تبصره سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در زینت‌ماموریتهای مذکور در مواد فوق بعنوان شایط قوه قضائیه عمل میکند.

ماده ۶- همکاری با دیگر نیروهای انتظامی در جهت حفاظت از اماکن و شخصیتهای سیاسی و مذهبی به تشخیص شورای تأمین محل، (حدود وظایف و اختیارات این شورا طبق قانونی است که بتصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید).

ماده ۷- همکاری با ارتش جمهوری اسلامی ایران در سواعق لزوم در جهت پاسداری از استقلال و تمدن ارضی و نظام جمهوری اسلامی ایران.
تبصره سوارلزوم و کیفیت همکاری سپاه با ارتش را شورای عالی دفاع تعیین میکند.
ماده ۸- همکاری با ارگان اطلاعاتی کل کشور طبق قانونی که بتصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۹- برنامه ریزی، سازماندهی، اداره و فرماندهی و اجرای آمورش‌های عقیدتی، سیاسی و نظامی اعضاء پسیج مستضعفین بر طبق «وازین اسلامی».

ماده ۱۰- شارکت در عملیات اسدادی‌یه هنگام بروز بلایا و حوادث و انجام خدمات انددی، آموزشی، تولیدی و جهاد سازنده‌ی که در خواست دولت و با رعایت کامل «وازین عدل اسلامی در زمان صلح در حدی که به تشخیص شورای عالی سپاه، آمادگی ریزی لازم را برای انجام مأموریتهای خود از دست ندهد.

ماده ۱۱- پژوهش و آموزش اعضاء سپاه طبق تعالیم و «وازین اسلامی» بر رهنمودهای ولایت فقهی در زینت‌های عقیدتی، سیاسی و نظامی در جهت کسب توان لازم بمنظور انجام مأموریتهای معهوله.

فصل سوم - تشکیلات

ماده ۱۲- بر طبق اصل ۱۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی فرماندهی عالی سپاه پنهان مقام رهبری است.

ماده ۱۳- ارگان تشکیلاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران عبارتند از:
الف- فرماندهی کل سپاه.

بع- وزیر سپاه پاسداران.

ج- شورای عالی سپاه.

ماده ۱۴- سپاه پاسداران از نظر پاقت سازمانی شامل دو حوزه فرماندهی و وزارتی میباشد که مسئولیت آنها را به ترتیب فرمانده کل و وزیر سپاه پنهان داردند.

ماده ۱۵- فرمانده کل در زینت‌های پرستی، آموزش نظامی، آموزش

عقیدتی - سیاسی تبلیغات و انتشارات ، تدارکات ، لجستیک ، اطلاعات طرح و عملیات ، امور مربوط به پسیج مستضعفین سشویلت دارد که برای انجام آن واحدهای بشر زیر ایجاد میگردد .

الف - واحد پرسنلی - سئول پیشینی نیروی انسانی موردنیاز ، پذیرش و انجام امور کارگزینی میباشد .

ب - واحد آموزش نظامی - سئول برنامه ریزی و انجام آموزش‌های نظامی (افرادی و یگانی) و تخصصی اعضاء سپاه میباشد .

ج - واحد آموزش عقیدتی - سیاسی - سئول تعیین محتوای آموزش‌های عقیدتی سیاسی اعضاء سپاه و پسیج و برنامه ریزی و اجرای آموزش‌های فوق و تربیت و چذب مردمی میباشد .

د - واحد تبلیغات و انتشارات - سئول کلیه تبلیغات و انتشاراتی است که بنام سپاه از طریق وسائل ارتقا صمیعی (صورت کتاب ، جزو ، مجله ، تشریه ، بیانیه ، تحلیل ، نوار ، فیلم و برنامه های رادیوئی و تلویزیونی) نشر و پخش میگردد .
ه - واحد تدارکات و لجستیک - سئول برآوردنیازها ، نگهداری و توزیع در زمینه تدارکات ، تجهیزات و تأسیسات سپاه میباشد .

و - واحد اطلاعات - سئول انجام وظایفی است که قانون آن یتصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود .

ز - واحد طرح و عملیات - سئول تهیه طرحهای عملیاتی ، انجام امور سخاوتی و اعزام نیرو میباشد .

ح - واحد پسیج مستضعفین - وظایف این واحد بشری است که در فصل چهارم این اساسنامه آشده است .

ط - واحد مهندسی - سئول مهندسی تسليحاتی و نظامی ، مهندسی غیر نظامی ، نقشه برداری و بغاریا و مخابرات و الکترونیک میباشد .
تبصره - دریندهای «ج» و «د» محتوى و برنامه های آموزش عقیدتی و سیاسی و انتشارات و تبلیغات باشد به تأیید مقام رعیری یا نماینده ای که در سپاه تعیین نمایند برسد .

ماده ۶ - وزیر سپاه پاسداران در زمینه های اداری ، سالی (حقوقی) ، پارلمانی تهیه تدارکات سشویلت دارد که برای اینکه آن معاونت های بشر زیر خواهد داشت :

الف - معاونت اداری - مالی - سئول پذیرش پرسنل موردنیاز وزارت سپاه ، انجام خدمات پرسنلی سپاه ، عماهتگ نمودن ، برآورده انتبارات تنظیم بودجه ، ابلاغ بودجه مصوبه به قسمتها ، اجرای بودجه (شامل واگذاری انتبارات و نگهداری حساب) حسابرسی ، نظارت و کنترل در نحوه انجام هزینه های میباشد .

ب - معاونت پارلمانی - حقوقی - مستول تهیه و تنظیم لوایح موردنیاز سپاه ، برقراری ارتباط سپاه با دولت و مجلس ، ابلاغ قوانین مصوبه به سپاه ، نظارت بر اجرای صحیح قوانین و مقررات ، دفاع از حقوق سپاه در سایع حقوقی ، و دویانت تدابیرسیاسی دولت و ابلاغ آن به سپاه میباشد .

ج - معاونت لجستیکی و مهندسی - مستول تهیه و تامین نیازمندیهای نیاداگاتی و لجستیکی ، احداث تأسیسات موردنیاز و انجام امور سهندسی میباشد .
ماده ۱۷ - وزیرسپاه پاسداران موظفات است با عمقاری سازمان امورداری و استخدامی کل کشور در حدود این استانه طرح تشکیلات وزارت سپاه را تهیه و تصویب هیئت وزیران برآورد .

تbeschromyodjeg این وزارت توانی از ردیف /.../ سپاه پاسداران تأسین میگردد .
ماده ۱۸ - شورای عالی سپاه - بهمنظور ایجاد هماهنگی بین حوزه های فرماندهی و وزارتی و تنظیم و تصویب خطیشی و طرح و برنامه ها و شرح وظایف قسمتها و دستورالعملها در حوزه فرماندهی در حدود استانه شورائی مرکب از مشترین زیر بنام شورای عالی سپاه تشکیل میگردد . مصوبات این شورا باید به اطلاع مقام رهبری یا نمایندگی که در سپاه تعیین نمایند برسد و در صورتیکه مقام رهبری یا نماینده ایشان تغییر نشود ، لازم الاجراء خواهد بود

الف - فرمانده کل

ب - وزیرسپاه

ج - رئیس ستاد سپاه

د - مستول واحد پیمیش - مستضعفین .

ه - مستول واحد اصلاحات .

و - مستول واحد طرح و عملیات .

ز - مستول واحد امور پرسنلی .

ح - مستول واحد تدارکات و لجستیک .

ط - مستول واحد تبلیغات و انتشارات .

ق - مستول واحد آموزش نظامی .

ک - نماینده رهبری (در صورت وجود)

ماده ۱۹ - مستولین دیگر واحدهای ستاد مرکزی و معاونین وزیرسپاه میتوانند در جلسات شورای عالی سپاه بادون حق رأی شرکت نمایند .

ماده ۲۰ - جلسات شورای عالی بادون حضور فرمانده کل (و در غایب وی قائم مقام فرمانده کل) و وزیر سپاه (و در غایب وی قائم مقام وزیر سپاه) و نماینده رهبری در صورت وجود - (و در غایب وی قائم مقام او) رسیدت نخواهد داشت .

تبصره مجلس شورای عالی با حضور دوسم اعضاء رسیت یافته و مصوبات آن با اکثریت آراء حاضرین خواهد بود.

ساده ۲۱- جلسات شورای عالی بطور منظم هفتگی یکبار در موقع ضروری به درخواست فرمانده کل، یا وزیر سپاه، یا نماینده رهبری (در صورت وجود)، جلسات فوق العاده تشکیل میگردد.

ساده ۲۲- مصوبات شورای عالی در حوزه فرماندهی از طریق سلسله مراتب و مجازی تشکیلاتی ابلاغ و اجراء میشود.

ساده ۲۳- فرمانده کل سپاه موظف است ظرف ۴۸ ساعت مصوبات شورای عالی سپاه را جهت اجراء به واحدهای سربوشه ابلاغ نماید و در صورت تخلف با تصویب شورای عالی گزارش اسر به اطلاع مقام رهبری میرسد.

ساده ۲۴- ستاد مرکزی - واحدهای امور پرسنلی، آموزش نظامی، آموزش عقیدتی، سیاسی، انتشارات و تبلیغات، اطلاعات، طرح و عملیات پسیج مستضعفین و مهندسی ستاد مرکزی را تشکیل میدهد که تحت ریاست رئیس ستاد اداره میشود، ستاد مرکزی فرمانده کل را در جهت اجرای اقدامات ایجاد طبق برنامه ریزی و پشتیبانی و نظرات یاری مینماید.

- مستولین واحدهای ستاد مرکزی معاونین فرمانده کل در تخصصات سربوشه بوده و ستاد مرکزی وظایف خود را با همکاری ستادهای دیگر رده ها انجام میدهد.

ساده ۲۵- در رده های پایین تراز فرماندهی کل سپاه تا رده ای که شورای عالی لازم بداند ستادهای تشکیل میگردد و شورای هر رده از فرمانده یا قائم مقام آن رده، نماینده نماینده رهبری (در صورت وجود)، رئیس ستاد و مستولین واحدهای ستادی تشکیل میگردد. حدود وظایف این شوراهای بوسیله شورای عالی سپاه تعین خواهد شد.

تصریم رئیس ستاد و مستولین واحدهای ستادی به پیشنهاد فرمانده هر رده و با تأیید فرمانده کل منصوب می گردد.

ساده ۲۶- دفاتر فرمانده کل، بمنظور کسک به فرمانده کل سپاه در انجام وظایف فرماندهی، دفاتر زیر تشکیل میشود که مستولین و اعضاء آنها بوسیله وی نصب و عزل میگردند.

الف- دفتر فرماندهی- مستول اداره امور دفتری، دیرخانه و روابط عمومی فرمانده کل میباشد.

ب- دفتر تحقیق و بازرسی- مستول کمک به فرمانده کل درجهت بررسی صلاحیت افراد پیشنهاد شده برای انتصابات و نیز آگاهی وی از نحوه عملکرد رده های مختلف سپاه میباشد.

ماده ۲۷- دفاتر نماینده رهبری (در صورت وجود) به منظور کمک به نماینده رهبری در انجام وظایف محوله دفاتر زیر تشکیل میشود که سنتولین و اعضاء آنها توسط وی نصب و عزل میگردند.
الف- دفتر نظارت - سنتول نظارت بر کلیه امور سپاه و تبیه گزارش جهت نماینده رهبری میباشد.
بعض دفتر سیاسی- سنتول گردآوری و تدوین و تحلیل اخبار و رویداد های سیاسی میباشد.

ماده ۲۸- بافت سازمانی سپاه از نظر فرماندهی سترکن بوده و حفظ سلسه سراتب و رعایت نظم و انشباط کامل در آن ضروری است.
سلسله مراتب فرماندهی در سپاه پرتبیب عبارتست از:

- ۱- سقام رهبری.
- ۲- فرمانده کل سپاه.
- ۳- فرماندهان مناطق.
- ۴- فرماندهان نواحی.
- ۵- فرماندهان پایگاهها.
- ۶- فرماندهان پاسگاهها.

ماده ۲۹- پس از نشان رهبری؛ فرمانده کل سپاه بالاترین مقام اجرائی در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است که بوسیله مقام رهبری نصب و عزل میشود و در تعیین امور محوله در برابر مقام رهبری سنتول است و در کلیه رده های سپاه در برابر او سنتول، فرمانده کل سپاه سنتول امور اجرای دقیق اسنادنامه و مصوبات شورای عالی در حوزه فرماندهی میباشد.
ماده ۳۰- حدایت عملیات و عزل و نسبتها در سپاه بعدیه فرمانده کل سپاه میباشد.

تبصره عزل و نصب فرماندهان مناطق به پیشنهاد فرمانده کل و تصویب شورای عالی سپاه انجام میگردد.

ماده ۳۱- قائم مقام فرمانده کل سپاه، رئیس ستاد مرکزی و سنتولین واحد های ستاد مرکزی پس از تأیید مقام رهبری یا نماینده ای که در سپاه تعیین نماینده از سوی فرمانده کل نصب و عزل میشوند.
تبصره سنتولین واحد های آسوزش عقیدتی- سیاسی و انتشارات و تبلیغات و سنتولین رده های پایین تر این دو واحد از بین روحانیون مورد تأیید مقام رهبری یا نماینده ایشان در میان تعیین میشوند.
تبصره ۲- در صورتیکه نماینده ای از جانب مقام رهبری در سپاه تعیین شود

با موافقت مقام رهبری برای عهده‌دار شدن مقام مستولیت واحدهای آموزش عقیدتی- سیاسی و تبلیغات و انتشارات حق تقدیم خواهد داشت.

ساده ۳۶- قائم مقام فرمانده کل در شیاب فرمانده عهده‌دار کلیه وظایف وی بوده و در حضور او فرمانده کل را در اداره مسیاه باری سیکند.

ساده ۳۷- در صورت تعیین نماینده‌ای از سوی مقام رهبری در سپاه سیتواند:

الف- بر کلیه امور سپاه و توصیمات فرماندهان از نظر انطباق با موازین شرعی و رسمودهای مقام رهبری نظارت نماید و در صورتیکه هر مورد را مغایر تشخیص دهد سیلوین ملزم به تجدید نظر در جهت انطباق با موازین مذکور سیاشند.

تبصره- مظور نظارت بر تمامی رده‌های سپاه برای هر رده فردی از روحانیون ذیصلاح را بعنوان نماینده خود تعیین نماید.

ب- بانمایندگانی که مقام رهبری در دیگر نیروهای سلحنج تعیین نمایند در جهت ایجاد هماهنگی و رابطه برادرانه بین نیروهای سلحنج همکاری نماید.
ساده ۴۳- شرایط پاسدار- پاسدار به فردی اطلاق می‌شود که برای جهاد
همه جانبی در راه خدا و نگهبانی از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن بعنوان
وظیفه شرعی با داشتن شرایط زیر به عضویت سپاه پاسداران درآمده باشد.
الف- اعتقاد به مبانی اسلام، انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی.

ب- اعتقاد و التزام علی به ولایت فقیه.

ج- التزام عملی به احکام اسلام و قوانین جمهوری اسلامی و رعایت موازین
اخلاق اسلامی.

د- عدم عضویت در احزاب و گروهها و سازمانهای سیاسی.
ه- حسن شهرت و عدم سوء سایقه.

تبصره- فرماندهان سپاه به ویژه فرمانده کل علاوه بر شرایط فوق باید آشنائی لازم به مسائل عقیدتی، سیاسی و تخصصی داشته و از قدرت مدیریت کافی برخوردار باشند.

فصل چهارم - اساسنامه واحد بسیج مستضعفین

ساده ۴۴- هدف از تشكیل واحد بسیج مستضعفین ایجاد توانائی‌های لازم در کلیه افراد معتقد به قانون اسلامی و اهداف انقلاب اسلامی به منظور دفاع از کشور، نظام جمهوری اسلامی و همچنین کمک به مردم هنگام بروز بلایا و حوادث غیرسترقبه با هماهنگی مراجع ذیریط می‌باشد.

ساده ۴۵- به منظور اجرای ساده و اساسنامه سپاه پاسداران وظایف بسیج به شرح زیر می‌باشد:

۱- آموزش نظامی در حد توانانی دفاع از نظام جمهوری اسلامی ایران و
تمامیت ارضی کشور.

۲- تعلیم و تربیت در زینه های عقیدتی، سیاسی و تخصصهای مورد نیاز.
۳- سازماندهی اعضای بسیج.

۴- تهیه طرحهای دفاعی با هماهنگی سایر ارگانهای ذیرپیش.
تیصریم کلیه سازمانها و ارگانهای که با نامهای گوناگون در زینه آموزش نظامی
و آماده سازی در بسیج مردم فعالیت دارند بجز خدمت وظیفه عمومی منحل
گردیده و این فعالیتها در سیاه متمرکز میگردد.

ماده ۳۷- هر شهر بسته به سمت و بیعت به چند منطقه مقاومت و هر
منطقه مقاومت به چند ناحیه مقاومت و هر ناحیه مقاومت به چند پایگاه
مقاومت تقسیم میگردد، که هر پایگاه مقاومت شامل گروههای سازمان پانجه
خواهد بود.

تیصریم شهر کهاد و قبایل و دهات کشور شاری شسته های مقاومت بسیج
خواهد بود.

ماده ۳۸- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هیته های مقاومت محلی را با
همکاری روحانیون و معتقدین محل و شوراهای محلی قانونی در سطح کلیه
محلات تشکیل میدند.

تیصریم هیته های مقاومت بسیج کوچکترین واحد بسیج است.
ماده ۳۹- گسترش واحد های محلی بسیج باید به گونه ای باشد که در
کوتاه ترین مدت ممکن در تمامی محله ها هسته های مقاومت تشکیل شود.

ماده ۴۰- در زده های اجرائی بسیج به تناسب اشار و صنوفی که تحت
بوش آن بسیج آنده یکنفر از هر قشر و صنف از افراد موجه و قابل اعتماد و یک
نفر از روحانیون موجه محل به سرپرستی مسئول واحد بسیج مربوطه شورای
بسیج را تشکیل میدهند این شورا برای مسئول بسیج شورای مشورتی خواهد
بود و تصمیم گیرنده نیایی مسئول بسیج است.

تیصریم روحانی شورا باید به تأیید مقام رعیتی یا نایابندهای که در سپاه
تعیین نماینده، یا نماینده نماینده و همیزی در هر رده برسد دیگر اعضاء شورا
بومیله مسئول بسیج و روحانی شورای مربوطه تعیین میشوند.

ماده ۴۱- افراد ارتش بیست میلیونی بصورت زیر دسته بندی میشوند:
(الف) اعضای عادی- عموم اقتدار معتقد به قانون اساسی جمهوری اسلامی
و اهداف انقلاب اسلامی که پس از گذراش دو روز آموزش عمومی به عضویت
عادی ارتش بیست میلیونی (بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی)
درآمد و سازماندهی میشوند، و در حدود قوانین و مقررات فعالیتهای پشتیبانی

و رزمنی زبان جنگ و همچنین فعالیتهای عمرانی، خدمتی، اجتماعی، سیاسی و اطلاعاتی خواهند داشت.

(ب) -اعضای فعال افرادی هستند که بین از گذراشدن دوره‌های آموزش عمومی سازماندهی شده و نا تداوم آموزش و برناههای ویژه انسجام آنها حفظ خواهد شد.

تیصرم اعضای عادی و فعال از پرستن قادر ثابت نبوده و حقوق ثابت دریافت خواهد شد.

(ج) -اعضای ویژه افراد فعالی هستند که صلاحیتهای یک پاسدار را دار سپاهاند و دارای پرونده آموزشی و فردی بوده و به عنکام نیازی به تقویت تمام وقت داراختیار سپاه تواریخ گیرند این افراد دارای کارت مخصوص بوده و در رابطه معلم باشند. ماده ۴۲- کلیه افراد و سنتولین واحدهای ستادی بسیج و فرماندهان مراکز بسیج و فرماندهان منطقه مقاومت (در شهرها) از پاسداران خواهند بود فرماندهان ناحیه مقاومت، پاسدار و وا اعضای ویژه بسیج، فرماندهان پایگاههای اولتی از اعضای ویژه و فرماندهان گروههای مقاومت از اعضا فعال خواهند بود.

فصل پنجم - ساده تکمیل

ساده ۳۴- بر آساس اصل یکصد و عقده دویم قانون اساسی جرائم سربوی به وظایف خاص نظامی یا انتظامی اعضاء سپاه پاسداران در محکم نظامی رسیدگی میگردد ولی جرائم عمومی آنها یا جرائمی که بعنوان خطاپ دادگستری مرتكب میشوند در محکم عمومی رسیدگی میشود.

ساده ۴۵- عشکایات، تظلمات و اعترافات مردم نسبت به اعضاء سپاه پاسداران یا قسمتها و یا آئین نامه های سورده عمل در سپاه را دیوان عدالت اداری رسیدگی خواهد نمود.

ساده ۴۶- شورای عالی سپاه پاسداران موظف است ظرف ۷ ماه ضوابط با کسازی در سپله را تهیه و بصیرت لایحه تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

ساده ۴۷- در صورتیکه یکی از اعضاء سپاه رزمان مسلح بشش از ۱۰ روز و در زمان چندگی بشش از ۱۰ روز غیبت غیر موجہ داشته باشد فواری محسوب شده و بوسیله دادگاه نظامی مورد پیگرد و تنبیه قانونی قرار میگیرد تنبیهات سربوی به غبیت کمتر از حد فوار طبق مقررات انصباطی خواهد بود که به تصویب شورای عالی سپاه میرسد.

ساده ۴۸- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران از نظر سیاسی و عقیدتی تابع ولایت فقیه بوده و از کلیه احزاب و گروههای سیاسی مستقل سپاه و خود نیز هرگز نباید در جمیع شخصیت حزبی پیدا کرده بصورت یک حزب یا سازمان سیاسی عمل نماید.

ساده ۴۸- اعضاء سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حق عضویت در هیچ حزب و گروه یا سازمان سیاسی را ندارند و داده عضویت آنها موجب اخراج از سپاه خواهد شد.

ساده ۴۹- نیازهای اساسی گذران زندگی مسکن، درمان، پاسدار و خانواده وی در دوران خدمت و از کار افتادگی و بازنشستگی نیز تأمین میشود ضوابط آن در آئین نامه‌ای که تصویب شورای عالی سپاه میرسد تعین خواهد شد.

۶۶، ۲۶

قانون احتساب خدمت در جبهه افراد جزو خدمت دوره ضرورت سرسرا
ساده واحده - کایه افرادی که به سن شمولیت رسیده و کسانیکه دارای یکی از معانیت‌های مقرر در قانون خدمت وظیفه عمومی بوده وطبق همان قانون واجد شرایط اعزام به خدمت نباشند، بطور داوطلب درجه به خدمت نموده یا بنمایند و مجموعه دوره آموزش و حضور در جبهه کمتر از سه ماه نباشد و همچنین ایامی که بعد از این مدت در مناطق عملیاتی خدمت نمایند، جزو خدمت دوره ضرورت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ تصویب این قانون اعزام شوندگان به مناطق عملیاتی در صورتی از مزایای این قانون بهره‌مند می‌شوند که دارای پانزده سال تمام باشند.

تبصره ۲ - در صورتیکه مدت خدمت افراد موضوع این قانون در منطقه عملیاتی معادل یا بیشتر از خدمت دوره ضرورت باشد، کارت پایان خدمت آنان توسط نیروی اعزام کننده صادر و تحویل خواهد شد و چنانچه مدت خدمت در منطقه عملیاتی کمتر از مدت خدمت دوره ضرورت باشد، کسری آنرا تا مدت مقرر خدمت دوره ضرورت با اخذ دفترچه آماده به خدمت و معنی اداره وظیفه عمومی در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی انجام خواهد داد.

تبصره ۳ - کسانی می‌توانند از مزایای این قانون استفاده نمایند که چنانچه بیش از حقوق و فوق العاده سربازی اخذ کرده‌اند و یا اخذ می‌کنند مابه التفاوت آنرا به خزانه واریز نمایند.

تبصره ۴ - کسانیکه بعلت حضور در جبهه پس از رسیدن به سن شمولیت خود را به اداره نظام وظیفه برای گرفتن کارت آماده بخدمت معرفی نکرده باشند، غایب محسوب نشده و شمول این قانون خواهد شد.

تبصره ۵ - آئین نامه اجرائی این قانون توسط وزارت خانه‌های کشور، دفاع و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تهیه و تصویب هیات دولت خواهد رسید.

از قانون خدمت وظیفه عمومی (بخش معافیتها)

مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹

سبعث چهارم - معافیها

بخش اول - معافیت تحصیلی

ماده ۱-۳- دانشآموزان دانشراها و دانشآموزان چهارساله آخر دوره متوجهه و هنرآموزان هنرستانها و آموزگاههای فنی و حرفه‌ای که از این تحصیلی دبیلم آنها از طرف مراجع صلاحیت‌دار معادل متوجهه کاملاً شناخته شده تحصیل نمایند و دانشجویان و هنرجویان دانشگاهها و سوسیات آموزش عالی اگر در حقن تحصیل به سن مشمولیت برسند تا زمانی که به تحصیلات خود ادامه‌ی دهند از اعزام به خاست دوره ضرورت معاف خواهند بود.

ماده ۳-۴- طلاب علوم دینی که قبل از رسیدن به سن مشمولیت و یا اعزام هم طبقه خود طبق خواصیت شورای مدیریت حوزه علمیه تم و یا نماینده آن در شهرستانها به تحصیل اشتغال ورزند در مدت تحصیل میتوانند از نمایانی ماده ۱-۳ قانون استناده کنند. از شرایط سیزان تحصیل با شورای مدیریت و یا نماینده آن خواهد بود.

تبصره - مشمولان دبیلمه که دوره سطح و یا حداتل ۶ مال دوره خارج را گذراند و باشند به ترتیب همانند مشمولان لیسانس و دکتر خواهند بود. و چنانچه بدون دبیلم دوره‌های مذکور را گذرانده باشد همانند مشمولان فوق دبیلم و فوق لیسانس میباشند و در هر حوزت خلاصی که بدرجۀ اجتهد نایل گردند همانند مشمولین دکترا میباشند.

ماده ۴-۳- صدور کارت معافیت تحصیلی دانشآموزان و هنرجویان و دانشجویان و طلاب علوم دینی موکول به گواهی اشتغال به تحصیل آنها از طرف مقامات محلی پرده و بدت اعتبار آن یکسال تمام است.

ماده ۴-۴- دانشآموزان و هنرجویان و دانشجویان و طلاب علوم دینی مشمول به بعض ترک تحصیل با اخراج و یا فراغ از تحصیل باید برای انجام خدمت دوره ضرورت خود را معرفی کنند.

مقامات مستول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولان را با ذکر مشخصات کاملاً و نشانی و رشته تحصیلی بطور انفرادی و بدون تأخیر به سازمان وظیفه عمومی بحل ارسال داوند.

تبصره ۱- مشمولانی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل میکنند پس از ترک تحصیل یا فراغ از تحصیل موقوفند حداقل نزدیک یکسال خود را به سازمان وظیفه عمومی مربوط در داخل کشور سرفی کنند.

تبصره ۲- مقامات مستول حسب مورد موقوفند از این تحصیلی این قبیل

مشمولان را از تاریخ تسلیم مدارک حداکثر طرف دو ماه تعیین و به آنان تسلیم و مراتب را به اداره وظینه عمومی اعلام کنند .
ماده ۴۵- مشمولان دیلمه که با داشتن برگ آماده به خدمت با برگ معافیت موقت از خدمت دوره ضرورت در مسایقه ورودی یکی از دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی داخل کشور قبول شده تا زمانی که به تحصیل اشتغال دارند ، می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند مشروط به اینکه دارای غیبت غیرموجه نباشند . این معافیت نقطه برای یکباره داده خواهد شد .

ماده ۴۶- فارغ التحصیلان دبپلمه در صورتی که از نظر مقررات این قانون و بنا به گواهی وزارت فرهنگ و آموزش عالی حائز شروط اشتغال به تحصیل در خارج از کشور پاشند و ادامه تحصیل آنان در رشته های مورد تایید وزارت فرهنگ و آموزش عالی پاشند بسته اینکه با استفاده از مقررات معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل به خارج از کشور سافرت کنند .

ماده ۴۷- دانشآموزانی که قبل از من مشمولیت بخواهند در خارج از کشور ادامه تحصیل دهند در صورتیکه سود تایید وزارت آموزش و پرورش پاشند از معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل در خارج از کشور استفاده نمایند .

نصیره - فرزندان ایرانیان شیم خارج از کشور و فرزندان اسرائیلیان ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور همچنین کسانی که قانوناً تحت کنالت یا ولایت قانونی آنها هستند تا اخذ دبیلم از مقررات این ماده مستثنی بوده و ادامه تحصیل آنان در رشته های عالی و دانشگاهی با تایید وزارت فرهنگ و آموزش عالی پلامانع خواهد بود .

ساده ۴۸- آئیننامه اجرایی مواد این بخش از طرف وزارت خانه های کشور ، دفاع ، سیاست ، آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی و با کسب نظر از شورای مدیریت حوزه علمیه قم و اداره وظینه عمومی تهیه و تصویب و به موقع اجراء گذاشته خواهد شد .

بخش دوم - معافیت پزشکی
ماده ۴۹- مشمولان خدمت وظینه عمومی از نظر وضع سزاگی و استعداد جسمی و روانی به چهاردهم بشرح زیر تقسیم میشوند :
۱- کسانی که از نظر جسمی و روانی سالم و قادر به انجام خدمت هستند
۲- کسانیکه بعلت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری از اسلامی کامل برخوردار نبوده اما قادر به انجام خدمت در امور غیر رزمی میباشند .
۳- کسانیکه بعلت شدم رشد یا ابتلاء به بیماری موقتاً قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند .

۴- مشمولانی که بعلت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری جسمی و یا روانی بطور دائم قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند.
تبصره ۱- نحوه طبقه‌بندی مشمولان و طرز معاینه و خواص معاشر پزشکی آنها به موجب آئیننامه معاینه پزشکی مشمولان خدمت وظیله عمومی خواهد بود که وسیله مصاد مشترک تهیه و به تصویب وزارت‌خانه عالی بهداری، کشور دفاع، وسیاه پاسداران انقلاب اسلامی خواهد رسید.

تبصره ۲- مشمولان موضوع بند ۴ این ماده که برای انجام خدمت در سنشال غیر رژی نیروهای نظامی یا انتظامی اختصاص داده می‌شوند، آن قسمت از برنامه آموزش عملی و نظایر را که به تشخیص کمیسون پزشکی مراکز آموزش نیروهای مسلح با سلامت آنان منافع داشته باشد انجام خواهد داد.

ماده ۵- به مشمولانی که به علت ابتلاء به بیماری موقتاً قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نباشند مدتی که شورای پزشکی تعین می‌نماید و در هر حال متتجاوز از یک میل نخواهد بود معاشرت موقت پزشکی داده خواهد شد و در سال دوم در صورت ادامه بیماری به همان نحو اقدام و چنانچه در سال سوم نیز قادر به انجام خدمت نباشند بطور دائم از خدمت دوره ضرورت ساف خواهند شد.

تبصره ۳- مشمولان پزشک فقط در صورتی معاف دائم از خدمت دوره ضرورت شناخته می‌شوند که قادر به استعمال به حرفة طبایت نباشند. آن تعداد از مشمولین خدمت دوره ضرورت پزشک که از سلامتی کامل بخوردار نیستند لیکن قادر به طبایت می‌باشند، به خدمت دوره ضرورت اعزام می‌گردند و باربر نظر شوراهای پزشکی از خدمت سکون معاف خواهد شد.

تبصره ۴- در زبان جنگ یا پسیح همگانی میتوان افرادی را که در زیان صلح به علل پزشکی یا تکلف از خدمت دوره ضرورت معاف شده‌اند نیز به خدمت احضار کرد.

ماده ۵- معاینه مشمولان وسیله یک نفر پزشک از نیروهای مسلح انجام می‌شود و در صورت نبودن پزشک از نیروهای مسلح از پزشکان غیرنظاری که صلاحیت آنان وسیله بهداری محل و فرماندار یا پیشدار محل تأیید شده باشد استفاده خواهد شد.

تبصره ۱- اظهار نظر در مورد معاشرت پزشکی مشمولان باید توسط سه نفر پزشک که مورد تأیید رئیس بهداری و فرماندار محل باشند انجام شود و رأی اکثریت این پزشکان معتبر است.

تبصره ۲- مدیران عامل بهداری هر استان موظفند پزشکان سود نیاز شوراهای پزشگی موضوع تبصره را تعیین و به فرمانداری محل معرفی نمایند.

ساده ۴۲- در صورتیکه مشمولان در حین خدمت دوره ضرورت مبتلا به نقص عضویا بیماریهای شوند که پس از اتمام سنت معالجه که کمتر از ۶ماه نباشد و طبق نظر شورای پزشکی بیمارستانهای نیروهای سلحجمهوری اسلامی که مورد تأیید عقیدتی - سیاسی در نیروی مریبده هستند قادر به انجام خدمت نباشند از انجام بقیه خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود.

تبصره - دوران معالجه مشمولان موضوع این ماده جزو خدمت دوره ضرورت آنان محسوب میگردد.

ماده ۴۳- چنانچه رئیس اداره وظیفه عمومی ظرف ۰ سال بخوبی اطیبان حاصل نماید که مشمولی با تقلیل و دسیسه در معابنه پزشکی معافیت اخذ نموده یا برخلاف این قانون و آئیننامه سعایته و معافیت پزشکی از خدمت دوره ضرورت معاف تشخیص داده شده از این قبل مشمولان توسط شورای عالی پزشکی که از ه نفر از پزشکان نیروهای سلحجمهوری اسلامی ایران تشکیل میگردد معابنه مجدد بعمل خواهد آمد و نظر این شورا قبلي ن لازم الاجراء است.

بخشنامه - معافیت کفالت

ماده ۴۴- مشمولان زیر حسب مورد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف میباشند :

الف - یگانه مراقب و نتکنده از پدر یا جد یا برادر و یا مادر یا جده یا خواهر که قادر به اداره امور خود نباشد.

ب - یگانه سرپرست و نکنده از پدر یا خواهر صغیر.

ج - یگانه سرپرست خواهر مجرد در صورتیکه تا سن ۴۲ سالگی مجرد باشد.

د - از ۲ یا ۳ برادر واحد شرایط اعزام به خدمت یکی از آنان تا خاتمه خدمت دیگری به خدمت دوره ضرورت یا احتیاط اعزام خواهد شد . و ترتیب تقدم در اعزام بر مبنای سن مشمول خواهد بود .

ه - مشمولین غیرغایبی که دارای همسر یا فرزند تحت تکفل میباشند تا تصویب و اجرای لایحه مذکور در ماده ه این قانون در زمان صلح .

بدینه است پس از تصویب و اجرای لایحه مذکور بشرط نداشتن مانع دیگری مشمولین فوق پخدمت اعزام خواهند شد .

تبصره ۱- مشمولان بندهای الف و ب چنانچه در ۰ سال ستوالی دارای شرایط معافیت موقت از خدمت باشند در پایان سال پنجم به آنها معافیت در زمان صلح داده خواهد شد . و مشمولین بندج تا پایان سن ۴۲ سالگی خواهر می توانند سالانه از معافیت موقت استفاده و سپس بشرط نداشتن مانع دیگری به خدمت اعزام شوند .

تبصره ۲- مشمولانی که برای انجام خدمت وظیفه هموسی احضار میشوند

در صورتیکه در تاریخنگاهی معینه بدون عذر بوجه خود را معرفی نکنند از
معافیت موضوع این ماده معروف میشوند . (با توجه به ماده ۵۵) .

ماده ۵۶- با شمولیتی که پدر یا برادر آنها از تاریخ ۱۹/۰۶/۱۹ در
واه به شر و سین انقلاب اسلامی و استمرار آن معلول یا اسیر با متقدوالاثر شده
باشوند به ترتیب زیر رفتار خواهد شد :

الف - در صورتیکه بگانه فرزند ذکور خانواده معلول باشد که طبق نظر
شورای پژوهشی به تهابی قادر به اداره امور شخصی خود نباشد از اعجم
خدمت دوره ضرورت و اختیاط معاف دائم خواهد شد .

ب - چنانچه دارای برادر صیری یا برادر معلول یا اینکه بگانه اولاد ذکور
با قیمانده خانواده اسیر و متقدوالاثر باشند ، طبق تبصره ۱ ماده ۴ عمل
خواهد شد .

تبصره - شرایط اسیر و متقدوالاثر و معلول شناخته شدن و خانواده آنان
در آئیننامه اجرائی این قانون پیش بینی خواهد شد .

ماده ۴۷- مشمولانی که ادعای کفالت میکنند میتوانند مدارک لازم را
پیش از اعزام به حوزه وظیفه عمومی محل سکونت خود تسلیم کنند .

تحقیقات لازم نسبت به ادعای کفالت این قبیل مشمولان و همین
تصدیق جمعت سنجاقات استشهاد و مدارک آنها با شهریانی یا با ژاندارمری
خواهد بود .

تبصره - در هر سال که مشمولان سالم و بلامانع ، نیاز نیروهای سلح
جمهوری اسلامی را تأیین نموده باشند به مشمولان بند ۲ ماده ۴ و مشمولانی
که دارای معافیت موقت و بعتر بعده ۲ سال باشند معافیت دائم در زمان
صلح داده خواهد شد .

فصل پنجم - آموزش نظامی مشمولان و درجات حقوق و مزایای آنان
ماده ۷۱- کلیه مشمولان طبق برنامه و مدت آموختی که از طرف ستاد
مشترک ارش و ستاد مرکزی سپاه تنظیم میگردد دوره آموزش متدانی نظامی
را طی خواهند کرد .

تبصره ۱- مشمولان نوق دپلم جنت طی دوره درجه داری وظیفه به مراکز
آموزشی و فرهنگی اعزام و پس از گذراشدن دوره مقدساتی و تخصصی و داشتن
سلامت جسمی و روانی و صلاحیت اخلاقی و سیاسی به یکی از درجات
گروهبانی وظیفه نائل میشوند در غیر اینصورت با درجه افرادی وظیفه بخدمت
ادامه خواهد داد .

تبصره ۲- مشمولان دپله و پائین تر پس از طی دوره مقدماتی با درجه
افرادی وظیفه به خدمت در نیروها و سازمانهای مربوطه مشغول خواهند شد .

قانون اصلاح تبصره ۱ ماده ۳۴ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳
ماده واحده - تبصره ۱ ماده ۳۴ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳

شرح زیر اصلاح می گردد:

تبصره ۱ - مشمولانی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می کنند پس از ترک تحصیل و یا فراغت تحصیل موظفند حداکثر ظرف یکسال خود را به سازمان وظیفه عمومی مربوطه در داخل کشور معرفی نمایند. مهلت مذکور برای آنسته از فارغ التحصیلان خارج از کشور که بعنوان عضو هیأت علمی جذب دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی می گردند به دو سال افزایش می یابد.

قانون العاق ماده‌ای به قانون خدمت وظیفه عمومی صدر ۱۰ از ۲۶

ماده واحده - بسیجان ، جهادگران و سایر افرادی که در اسارت و یا گروگان دشمن باشند و یا به اسارت و گروگان گرفته شوند ، با تأیید حفاظت اطلاعات سپاه و ارتش حسب مورد سدت اسارت و یا گروگان بودن آنان در حکم خدمت وظیفه عمومی (اعم از نمرورت ، احتیاط و ذخیره) سحوب میگردد.
تبصره ۲ - برای افراد مذکور در ماده واحده که سدت اسارت و یا گروگان آنان دو سال باشد ، کارت معافیت دائم از انجام دوره نمرورت صادر و اگر بیش از دو سال در اسارت یا گروگان باشند ، این سدت از دوره های احتیاط و ذخیره خدمت وظیفه عمومی آنان کسر خواهد شد .

تبصره ۳ - افراد سوضع ماده واحده که سدت اسارت و یا گروگان بودن آنان کمتر از دو سال بوده و فاقد شرایط معافیت باشند ، مابقی خدمت خود را در صورتیکه کمتر از یکسال باشد ، در نزدیکترین واحد نظامی انتظامی محل سکونت سی گذرانند و در غیر این صورت نسبت به مابقی خدمت همانند سایر مشمولین با آنان زنگار خواهد شد .

تبصره ۴ - آئیننامه اجرائی این قانون توسط وزارت خانه های دفاع ، سپاه و کشور ظرف سه ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید .

قانون الحق دو تبصره به ماده (۳۱) (قانون خدمت وظیفه عمومی ماده واحد - دو تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره های (۱) و (۲) به ماده (۳۱) قانون خدمت وظیفه عمومی - مصوب ۱۳۶۳ - الحق می شود.

تبصره ۱ - به آن دسته از دانش آموزان فارغ التحصیل داخل یا خارج که بواپر ضوابط وزارت آموزش و پرورش دبیلم شناخته شوند و برای تحصیل در مؤسسات آموزش عالی داخل یا خارج کشور ملزم به علی دوره پیش دانشگاهی باشند معافیت تحصیلی تعلق نماید.

تبصره ۲ - مشمولان فارغ التحصیل دبیلم نظام جدید خرداد یا شهریور ماه هر سال در میهمان سال یا در زمان شروع دوره پیش دانشگاهی پس از اخذ دبیلم و مشمولان فارغ التحصیل دی ماه، در میهمان سال بعد یا در زمان شروع دوره پیش دانشگاهی پس از اخذ دبیلم، می توانند در دوره پیش دانشگاهی مشغول به تحصیل شوند.

فاصل زمانی ایجاد شده تا زمان اتمام دوره پیش دانشگاهی جزو ایام تحصیل محسوب شده و مشمول معافیت تحصیلی می شود. حکم این قانون تا تصویب قانون نظام جدید آموزشی معتبر خواهد بود.

قانون الحق یک تبصره به ماده (۳۱) (قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳)

ماده واحد - یک تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره (۳) به ماده (۳) قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳ و اصلاحیه آن مصوب ۱۳۷۶/۳/۱۸ الحق می گردد:

تبصره ۳ - مشمولان فارغ التحصیل دبیلم نظام قیم و جدید که با داشتن برگ آماده به خدمت یا برگ معافیت موقت از خدمت دوره ضرورت در آزمون پیش دانشگاهی یا یکی از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور قبول می شوند تا زمانی که به تحصیل اشتغال دارند می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند. پذیرفته شدگانی که در حال انجام خدمت وظیفه دوره ضرورت می باشند در زمان صلح در صورت ثبت نام و اشتغال به تحصیل فوراً ترجیح خواهند شد. استفاده از معافیت تحصیلی و امکان ترجیح در تمامی موارد فوق منوط به عدم غیبت غیرموجه است و این حق فقط یکبار اعطاء خواهد شد.

قانون اصلاح ماده ۵ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب
۱۳۹۳/۷/۲۹ مجلس شورای اسلامی سری ۱۶ آذر ۱۴۰۲
ساده و احمد - اصلاحات زیر در بندهای الف و ب ماده ۵ قانون خدمت

وظیفه عمومی بعمل نماید :

- الف - یکنفر از فرزندان یا برادران فرد معلولی که طبق نظر شورای پزشکی
بنیاد شهید به تنهائی قادر به اداره امور شخصی خود نباشد و همچنین یکنفر از فرزندان
با برادران مفقود الایر از انجام خدمت دوره ضرورت و احتیاط معاف دانم خواهد شد .
ب - یکنفر از فرزندان و یا برادران خانواده اسیر می توانند تا حدت سه سال
از معافیت موقت استفاده کرده و چنانچه مدت اسارت از سه سال تجاوز نماید
یکنفر مذکور از انجام خدمت دوره ضرورت و احتیاط ساعت دائم خواهد شد .